

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin mukaan koronadiagnooseja voidaan tehdä myös ilman virallista testiä. Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) mukaan diagnoosi ilman testiä ei riitä EU:n koronatodistusta varten saatuun merkintään.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä (HUS) laajasta koronatestauksesta on käytännössä luovuttu korkeiden tartuntalukujen ja suurien altistuneiden määrien vuoksi.

Lieväoireisia rokotettuja ei pääsääntöisesti testata, vaikka tiedossa olisi korona-altistuminen tai samassa taloudessa asuvalla olisi todettu koronatartunta. Lieväoireiselle suositellaan kotitestin tekemistä ja omaehtoista eristäytymistä virallisen testin sijaan.

– Nyt yritetään varmistaa, että sote-henkilöstö pääsee testeihin, koska heitä tarvitaan pyörittämään terveydenhuoltojärjestelmää. Lisäksi testataan heitä, jolle diagnoosilla on lääketieteellistä merkitystä eli riskiryhmiä tai vakavaoireisia, jotka tarvitsevat lääkärin hoitoa, kertoo HUSin diagnostiikkajohtaja **Lasse Lehtonen**.

Mainos

Pääkaupunkiseudulla koronatestiin on nyt neljän päivän jono. Testejä tehdään noin 10 tuhatta päivässä, mikä on yhtä paljon kuin esimerkiksi joulukuussa.

Aiempaa pienempi osa kuitenkin pystytään testaamaan. Lehtosen mukaan HUSissa todettiin viime viikolla lähes 20 000 koronatartuntaa, jolloin altistuneita voi Lehtosen arvion mukaan olla viime viikolta noin 400 000.

– Vaikka virallisissa ohjeissa kehoitetaan altistuneita hakeutumaan testiin, niin meillä ei ole mitään mahdollisuutta enää tällaisia määriä testata.

STM:n suositus on, että kaikkien positiivisten kotitestien tulos tulisi varmentaa virallisella testillä. Joulukuussa päivitetyn koronan testaus- ja jäljitysstrategian mukaan kaikkien, joilla on epäily koronatartunnasta tulee päästä testiin. Testausta kuitenkin suositellaan etenkin altistuneille, riskiryhmille, rokottamattomille, sairaaloissa ja hoitolaitoksissa oleville sekä sote-henkilöstölle.

Esimerkiksi Pohjois-Savossa ja Varsinais-Suomessa lieväoireisia kehoitetaan pysyttelemään kotona, mutta kotitestin positiivinen tulos kehoitetaan varmentamaan virallisella testillä. Pirkanmaalla virallista testiä suositellaan lieväoireisille vain silloin, kun tiedossa on altistuminen.

Lue myös: HUS ja STM eri mieltä testauskäytännöistä

Lehtonen: Testausstrategia vanhentunut

Lehtosen mukaan väestötestaus, jossa testiin pääsee ilman lääkärin lähetystä, on osa vanhentunutta testaus- ja jäljitysstrategiaa.

– Omikron-muunnos muutti tilannetta niin, että testaa-jäljitä -strategia ei enää toimi. Tauti leviää niin nopeasti oireettomilta eteenpäin, eikä mikään järjestelmä pysy perässä. Testit kannattaa varata heille, joille sillä on lääketieteellistä merkitystä. Niin sanotusti aletaan palata normaaliin elämänmenoon.

Mainos

Lue lisää: Milloin hakeutua koronatestiin? 1,7 miljoonalle suomalaiselle tällä hetkellä ristiriitaiset ohjeet

Lehtosen mukaan paluu normaalin elämänmenoon tarkoittaa, että koronaan sopivien hengitystieoireiden ilmaantuessa tulisi toimia niin kuin muissakin hengitystieinfektioissa.

– Kannattaa soittaa omalle työterveyslääkärille tai hoitajalle ihan niin kuin muunkin flunssan yhteydessä tai sopia työnantajan kanssa poissaolosta.

Sairausloman osalta korona ei poikkea mistään muusta taudista. Ihan normaali yhteydenotto hoitavaan lääkäriin tai terveydenhoitajaan, joka voi sairauslomatodistuksen kirjoittaa, jos työnantaja sellaista vaatii.

Eristämispäätöstä ei välttämättä tarvita

Lehtosen mukaan eristämispäätöstä ei koronatartunnan saaneelle välttämättä tarvitse määrätä.

– Käsittäkseni tällä hetkellä kuntien tartuntatautilääkärit eivät ehdi eristyspäätöksiä tekemään eli testissä käyminen ei paljon auta asiaa. Eristäminen on muutenkin lain mukaan mahdollista vain silloin, kun se on tartuntojen leviämisen estämiseksi tarpeen. Suurin osa ihmisistä varmasti osaa omaehtoisia ohjeita noudattaa ilman virallista testiäkään.

Lehtosen mukaan koronadiagnoosi voidaan siis tehdä myös ilman virallista pcr-testiä.

– Mikään laki ei testausta edellytä. Koronadiagnoosit tehdään samalla tavalla, kuin kaikki muutkin lääkärien tekemät diagnoosit. Ne voidaan tehdä oireiden perusteella, jos on tiedossa altistumisia.

– Tällä hetkellä kun koronaa on paljon liikkeellä, niin uskoakseni aika moni lääkäri varmaan koronadiagnoosin suoraan kirjoittaa, ainakin jos on perheessä ollut koronaa tai on tieto altistuksesta.

Mainos

"Testiin ei ole syytä todistusmerkinnän takia"

EU:n koronatodistus, joka Suomessa toimii koronapassina, edellyttää saatuja koronarokotuksia, sairastettua tautia tai negatiivista testitulosta. Lehtosen mukaan koronatodistukseen saatava merkintä sairastetusta koronataudista ei ole syy hakeutua koronatestiin.

– Jos lääkäri kirjoittaa diagnoosin koronasta sairauskertomusjärjestelmään, niin se siirtyy automaattisesti kanta-järjestelmän. Se ei sinänsä testiä edellytä vaan se edellyttää diagnoosikirjausta. Kun diagnoosi tulee sairauskertomusjärjestelmään, niin se voidaan sieltä siirtää kantaan.

STM:n kansliapäällikkö **Kirsi Varhila** kuitenkin kertoo MTV Uutisille sähköpostitse, että EU:n koronatodistus edellyttää, että koronatartunta on varmennettu testillä.

– Työterveyslääkärin tekemä dg (diagnoosi) ilman pcr-testiä on hankalampi kysymys, koska siihen liittyy laajasti eri selvitettäviä kysymyksiä aina kansallisesta epidemian seurannasta yksilön mahdollisuuteen saada koronatodistus, joka on EU-asetukseen perustuvaa säädöstä ja siten kansallisesti suoraan sovellettavaa. EU-asetus tältä osin edellyttää testillä todettua dg:tä (diagnoosia).

HUS ja STM ovat aiemminkin olleet eri linjoilla koronan testauskäytännöistä.

Lue myös: HUS ja STM eri mieltä testauskäytännöistä

STM:n kansliapäällikkö **Kirsi Varhila** totesi eilen Twitterissä, että testauskapasiteettia ei tulisi vähentää. Varhilan mukaan valtio korvaa kunnille koronatestauksesta aiheutuneet kulut täysimääräisesti.

HUSissa koronatestauskapasiteettia vähennetään kuluvan vuoden aikana.

Mainos

Testaukseen on tänä vuonna budjetoitu noin 100 miljoonaa euroa, kun summa viime vuonna oli 250 miljoonaa.

– Meidän ongelmamme ei ole välittömästi rahoitus. Kysymys on henkilöstöstä ja siitä, mihin se onärkevintä kohdistaa. Henkilökuntaa ei joka paikkaan riitä. Varhila itsekin on todennut, että vuonna 2022 meillä on sosiaali- ja terveydenhuollossa vähemmän henkilökuntaa käytössä kuin mitä oli pandemian alussa 2020, Lehtonen kommentoi.

– Tämä osoittaa sen, mitä varautuminen Suomessa on. Vaikka meillä on iso kriisi meneillään, emme ole pystyneet resursseja nostamaan, koska henkilöstöä ei ole tarpeeksi, Lehtonen jatkaa.

Omaehtoinen eristäytyminen ensisijaista

Lehtosen mukaan tämän hetkinen ohjeistus on, että koronatartunnan saaneen tulisi eristäytyä kymmenen päivän ajaksi. Näin olisi Lehtosen mukaan syytä toimia myös silloin, kun koronatartuntaa epäillään, eikä virallista testiä ole tehty.

– Lähtökohta on se kymmenen päivää. Sitä voi lyhentää, jos testi osoittautuu negatiiviseksi, mutta testiin on nyt hankala päästä. Kyllähän siinä käytännössä kymmeneksi päiväksi joutuu itsensä eristämään. Itse suosittelisin välttämään sosiaalisia kontakteja ja tekemään mahdollisuuksien mukaan etätöitä.

VIERAILE MAINOSTAJAN SIVUSTOLLA

Mainos

Lue myös:

•

Osa alueista ei pysy omikronin tahdissa ja toivoo muutosta testaus- ja jäljitysstrategiaan: "Alkaa tulla tiensä päähän" – STM:ltä ei armoa Ma 3.1.

•

Milloin hakeutua koronatestiin? Näin käytännöt vaihtelevat ympäri Suomea
3.1.

•

**Milloin hakeutua koronatestiin? 1,7 miljoonalle suomalaiselle tällä hetkellä
ristiriitaiset ohjeet**31.12.2021

•

**HUSin Lehtoselta kovaa kritiikkiä STM:lle: "Terveystieteiden tutkimuskeskus
liitoksissaan, poliitikkojen on vaikea sanoa, että jotain asiaa ei pystytä
tekemään"**31.12.2021

•

**Parantumisesta kertova tulos koronatestissä ei ole pääsylippu vapaaseen
elämään: "Suurin osa tuloksista väärää"**10.5.2020